

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplădoi Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole neîncercate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „la loterie”.

Un nou tribut pentru apas?

Cetim în cronicile vechi ale istoriei universale cum Daco-România, părăsită de Aurelian, au dat piept ca o reșită etern durabilă potopului de neamuri barbare, cum mai târziu prin jertfă de sânge și de aur au pus stavilă semilunii. Acum vine *apusul*, ale cărui interese le ia în apărare tripla alianță și-și dă aprobarea, ca neamul neînsemnat maghiar să prescrie tributul nou, pretins în jertfă limbei românești.

E vorba acum, că tributul acesta îl pretind oare interesele civilizației apusene? Oare confuzia de idei civilizatoare a înaripat pe Maghiarii noștri în acest act de supremație hibridă?

Civilizația nu este monopolul apusului și e fapt constat, că civilizație adevărată nu se poate închipui fără moralitate, care azi chiar în apas este luată în batjocură, ba chiar evirlită în magazinul de anticități. Rămânem dar la adevăratul motiv al măsurilor nouă de răpire de limbă cu efluxul conceptelor de constituție azi în vigoare, cari poartă în ultimul scop totala nimicire a elementelor federative din Ungaria.

E vorba, că tributul acesta chiar și pentru necari interese de civilizație putem fi obligați moralicește a-l aduce ca primul pentru unele *avantaje politice trecătoare*? Abstrăgând dela imposibilitate, ca cineva să se invocească la imputarea organismului sau propriu, vine faptul necontestabil, că *civilizația întreagă este atacată, când o limbă neolatina va se fie desrădăcinată din adâncul, care și-l a făcut în cele mai espușe teritorii ale continentului nostru*.

Cuvântul nostru suprem nu poate fi altul decât desaprobară acestor fel de tendențe, căci acest tribut nu este aprobat de umanism, care interzice din punct de vedere etic a servi ca instrument altora.

Cu atât mai păcătoase sunt ordinațiile ministrului Wlassics și nu putem garanta, că ele nu vor produce cu fatalitate adânci curente în inimile și altfel esaoerbate a fiecărui cetățean român.

Cetățeanul este reprezentantul patriei față de guvern, care prin urmare este îndreptățit a se pune în contact cu guvernul, ca acela la ori ce cas să-și revocare ordinațiuni, cari atentează la interesele dela cari depinde individualitatea sa.

Ca reprezentant al patriei, atunci când este închișă calea constituției pentru a se apăra contra acestei violări de drept, nu are alt mijloc de apărare decât arma spirituală.

Durere, că guvernul nostru și-au pierdut simțul pentru efectele armelor spirituale și prin o fatală cervice pregătesc peirea armoniei dintre cetățeni.

Cugetă ministrul Wlassics, că ar fi acesta un simptom disparent, care are mai puține desavantaje decât avantajele maghiarizării?

Da! Dar! în epoca noastră e imposibil să nu aprindă făclia nemulțumirii pe toată linia! E imposibil ca un scop natural, un scop care formează *isvorul celei mai perfecte simțiri de societate*, un scop eminent natural, cum e cultura și iubirea limbii naționale să fie ceva accidental la poporul românesc! Ba este chiar principala sa preocupare, despre care un ministru ar trebui să aibă vederi exacte cu orisonuri mai largi decât cum se prezintă erostraticul ministru Wlassics.

Acest nediplomatic ministru, care a fost profesor de dreptul penal la universitate, dela funcționarea sa ca ministru treptat tradează, că ar pute fi elevul celui mai modest dascăl românesc în teoria naționalismului, în privința *co-virșitoarei puteri a ideii române*, a cărei desvoltare l-a scăpat total din vedere domnului ministru de culte.

Polonii urgiați de cele mai puternice împărății și-au știut apăra limba, ear noi, cugetă dl ministru Wlassics, că nu vom face tot așa?

Polonii împărțiți în trei împărății dela 1832 încoace au produs o literatură națională, a cărei strălucire emulează cu a ori-cărei națiuni libere. Oare noi, Români, cari avem o minunată, dulce, expresivă și elegantă limbă să putem fi striviți de o altă limbă, care suferă de sterilitate în sentimente generoase și în idei generale umanitare!

Vă înșelați, domnii miniștri maghiari, și ca cetățeni ai acestei patrii, ca reprezentanți ei cei chemați să vom trage la răspundere pentru nedreptățile revoltătoare ce comiteți contra noastră și prin noi contra patriei comune.

Dr. Cassiu Maniu.

Sibiu, 1 Iulie 1902.

Contra maghiarizării numirilor de localități. Cu mare indignare constată foile patriotice, că — afară de două — toate comunele din Bacica au respins numirile maghiare propuse de comisiunea regnicolă. Bravii Serbi au declarat, că este incompatibil cu demnitatea și caracterul lor național să părăsească numirile vechi istorice, de cari se leagă atâtea tradiții și se le înlocuiească cu numiri maghiare, neînțelese de nimeni. — Așa trebuie să purcedă toate comu-

nele contra nesătosului sovintism, care până și de reminiscențele istorice voiește să despoaie popoarele, nemaghiare.

„**Pravoslavni Vostok**”, ziarul panrusesc din București, și-a sistat apariția. Redactorul Dragotin I. Ilie anunță aceasta în un comunicat, trimis ziarelor din București, și din care se vede de ce tendențe a fost stăpânit „Orientul Ortodox”.

Eată un pasagi din acest comunicat:

Despărșindu ne pentru câva timp de abonații noștri, le reamintim că ziarul nostru va continua să servească în viitor interesele popoarelor slave și ortodoxe și reamintind marea idee a alianței balcano-române, sub steagul marelui Ţar și al sfintei Rusii, fără al cărei sprigin și amicitie independența micilor noastre țări nu e decât o goală chimăra, un vis nerealisabil.

Credem, că e de prisos ori-ce comentariu!

Nemții și Cehii. Neînțelegerile ce există între Cehi și Nemți încă nu s-au putut aplană, pe lângă toate silințele guvernului austriac. Pentru a stabili punctele de apropiere și de durabilă împăcare, după-cum se anunță din Viena, pe la începutul lunii Septembrie se va ține o conferință germano-cehă.

Retragere. Locuitorul Triestului, contele Göess, după-cum se telegrafează din Triest, în scurtă vreme se va retrage dela postul său. Aceasta hotărâre a conelui Göess a produs mare surprindere în cercurile politice din Austria.

Emigrările. Sâmbătă și Duminică s'a ținut în Stótok un congres, care s'a ocupat cu cauzele emigrărilor de dincolo de Dunăre. S'a constatat, că în ultimele două decenii au emigrat peste 30.000 de persoane. Emigrările se fac înspre America și Croația. Causa: miseria. Congresul a luat o mulțime de deciziuni pentru îmbunătățirea sortii materiale a poporului și astfel pentru împiedicarea emigrării.

Chestiunea polonă în Germania. Autoritățile din Germania se dovedesc tot mai buni elevi ai școlii politice maghiare. Meetingul polon de protestare contra proiectului de colonizare, convocat pe ziua de alături, a fost oprit de poliția din Posen, deși convocarea a fost subscrisă de

deputații poloni din Reichstag și din dieta provincială. Wilhelm se ocupă mult cu studiarea mișcării polone și intenționează să țină cu prilejul manevrelor celor mari din toamnă o vorbire programatică despre politica statului prusiac față de Poloni.

Program de muncă. În camera ungară se vor prezenta la toamnă o mulțime de proiecte de mare importanță. Astfel: proiectul de reformă a dării, a codului penal militar, proiectul de lege despre imigrări și emigrări, despre reforma instrucțiunii juridice și probabil și noul codice civil. Afară de acestea chestiunea de căpetenie va fi încheierea pactului cu Austria. Probabil se va aduce în discuție și reducerea serviciului militar la doi ani, chestiune devenită actuală prin decizia adus în privința aceasta de senatul francez. — Vedem deci, că un parlament serios ar avea destul de lucru pe toamnă.

Prigonirea „Tribunei”.

Dela un frunțas al nostru primim următoarele reflexiuni la cele publicate cu privire la prigonirea „Tribunei”:

În nrii 107 și 108 c. ai „Tribunei” ați publicat mai multe date prețioase, din cari se vede curat, că „Tribuna” în special este înscrisă în cartea neagră la guvern și astfel a fost și este indeosebi persecutată.

Nu e destul, că redactorii ei s'au intruna amenințați cu pierderea libertății. Nu e destul, că ei s'au un fel de „Vogelfreie” în o țară cu constituție și libertăți, de oare-ce juriile și tribunalele îi condamna fără excepție și am putea zice, că pertractările s'au numai forma. Poate fi apărarea cât de ilustră și bine întemeiată, cum de atâtea-ori s'a dovedit, — totul e de geaba.

La început guvernele au crezut, că osândind pe redactori, vor intimida pe oamenii, cari manuează condeie politice, și de frică, adevărul va rămân ascuns. S'au înșelat însă! Cu intimidarea n'au mers departe! Intotdeauna s'au aflat bărbați, cari au stat în fruntea de bătaie, întocmai ca soldații curajoși și cari își fac datorința.

De aceea guvernul nostru s'au decis a da lovitură pe alte căi ziaristice noastre, dar! indeosebi „Tribunei”. S'au hotărât a lovi cu amenda și astfel a-i detrage puterea materială, slăbindu-o și cu inoetul nimicind-o.

De aci se explică lucrul, că chiar dacă redactorul „Tribunei” e grațiat de pedeapsă, (ca la 1898); chiar dacă tribunaletul declară apriat în sentință, că

cine are să plătească pedeapsa, de bani (cum e cazul în procesele mai nouă), neacăul se sparge tot în capul „Tribunei”, bani de amende tot ea are să-i plătească.

Așa-i ordinul suprem, pe cari procurorii și ceilalți slujbași trebuie să-l eșecute.

De altcum loviți au fost în chipul acesta intotdeauna și acei oameni, cari au stat în legătură cu această foaie. Să ne aducem numai aminte, ce au pățit numai martirii implicați în procesul memorandumului. După un timp oare-care au fost agrațiați prin act regal, dar! de pedeapsă bănească n'au putut scăpa. Amendele de mii de florini au fost socoase cu eșecutia.

S'a știut de mult tendența guvernului, dar! acum se adevărește tot mai mult, tot mai sigur. De aceea, văzând noi unde vor guvernul să se lovească, trebuie să ne și ătim apăra și să le zădărniciim toate încercările.

Vor să ne nimicească presa și indeosebi „Tribuna” prin amende, noi trebuie să ne grupăm în jurul ei, ca în jurul unui steag și să-l apărăm de cădere, tinzându-i ajutor.

Trebuie să ne gândim odată serios la acest lucru și nu numai contemplativ sau chiar cu indiferență și nu numai atunci să ne mișcăm, când dușmanul ne ocupă și dărimă redută după redută.

Atunci e prea târziu!

„Corda Fratres”.

— Estrase din Raportul secției române. —

Torino.

Despre primul congres dela Torino al federațiunii se enarează în Raport următoarele:

În urmarea misiunii, ce i-s'a încredințat în congresul din 1897 al studenților italieni, Dr. Eftisio Giglio-Tos formează în Turin un comitet autonom pentru organizarea unui congres internațional al studenților. Ajutat de acest comitet și înarmat cu vaste informațiuni trimite apeluri la toate instituțiile din lume în cari invită pe studenții tuturor națiunilor a se întruni la Turin într'un congres internațional cu începere din ziua dela Nov. 1898. Acestei inițiative au răspuns numeroase aderențe și aprecieri călduroase în cele mai întinse cerouri.

Astfel „Congresul internațional pentru pace” ținut în 1897 în Hamburg

*) Pentru a da o idee despre întinderea publicității ce s'a făcut se servesc următoarele date: Numărul circularilor și apelurilor trimise se urcă la 50.000; al scrisorilor la 2000.

„Corda Fratres” 1-2. Pag. 2.

**) A nu se confunda cu conferința interparlamentară.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Despre cărțile funduare și întabulări.

Abia s'a mai scris ceva mai folositor și practic pentru poporul nostru, decât cârticoa cu titlul de mai sus. Dl Dr. Valer Moldovan, autorul acestei broșuri, a avut o inspirație foarte fericită, când s'a gândit să dea în mână poporului român un îndreptar, care să-l servească de călăuz în chestiunile atât de zilnice ale cărților funduare. Ear! „Asociațiunea”, care până acum a eșecut aproape exclusiv numai prin alcătuirea de regulamente și înființarea de secțiuni, de data aceasta și-a recunoscut pe deplin chemarea, tipărind opul dlui Moldovan în bibliotecă sa poporală.

Poporul român ocupându-se aproape în totalitatea lui cu economia de pământ, cunoașterea cărților funduare îi este de un folos neasămănat. Și până acum nu s'a găsit nici o carte în felul acesta care să-l servească de îndreptar.

Câte proese costisitoare, câte cete și neînțelegeri rezultă din necunoașterea cărților funduare din partea poporu-

lui nostru, care astfel în cele mai multe cazuri este lăsat pe mâna unor persoane dubii, al căror scop unic este exploatarea neștiinței. Aceia, cari cunosc darurile poporului cu împărșirea, cu cumpărarea, cu schimbarea și împovărea de moșii, — vor și aprea pe deplin serviciul ce l-a făcut dl Dr. V. Moldovan prin lucrarea sa de față.

Să nu judecăm superficial. Mulți își vor zice, că poporul de rând nu se va pute orienta prin citirea acestei cărți, pe lângă tot stilul ușor și ținut la înțelesul poporului și pe lângă toată ilustrarea cu exemple a capitolelor tractate. Nu, dintr'odată nu. Eu însăși imi închipuiesc lucrul altfel. Proștii și învățătorii noștri, cari zilnic stau în atingere cu poporul, cari de multe ori, dacă nu chemați cel puțin întâmplător se află de față, când între țărani noștri se încheie contracte de vânzare de moșii, cetind această cârtică vor și servi cu sfaturi, cu înviațiuni poporenilor și astfel îi vor scuti de multe calamități și cheltuieli zădărnice.

Ear! și poporul de rând, știutor de carte, încoetul cu încoetul se va deprinde și va înțelege pe deplin și va ști întrebuința bine îndrumările și sfaturile cuprinse în broșura dlui Moldovan.

Pe lângă priceperea, cu care este eșpus materialul cărții, despre cărțile funduare și întabulări, pe lângă conștința și precisitatea celor cinci capitole tratate, — o parte favorabilă a acestui opor de 100 pagini mai este și ieftinătatea lui. Se poate procura pentru bagatelul preț de 30 bani.

Diferite despărșiminte ale „Asociațiunii” ar face un mare serviciu poporului, răspândind aceasta cârtică în cerouri cât se poate mai largi. Amicii școlilor noastre cu ocaziunea esamenelor de asemenea ar face o faptă nobilă și folositoare națională împărșind printre elevi ca daruri, esemplare din aceasta broșură.

În felul acesta încoetul cu încoetul vom pute scăpa poporul din mâinile hienelor, cari pândesc pe la cărțile funduare, și pentru 1-2 coroane spun bieților oameni tot felul de bazaconii, cauzându-le cele mai mari încurcături și pagube.

S'ar mai pute obiectiona, că la cărțile funduare s'au puși funcționari anume cari trebuie să dea partidului toate lămuririle necesare.

Să ferească Dumnezeu de astfel de deslășuri. Las' că cei mai mulți funcționari nu știu limba poporului, dar! și cari o

știu, vorbesc cu bietul țeran în batjocură, îi spun ceva în grabă și se duce tot așa, ba încă și mai încurcat, decât cum a venit.

Mari înșelătorii fac „Winkelschreiberii” și cu timbrele. Țăranul nu merge cu lucrurile sale mai mărunt la avocat. Se lăcomeste la aceea, că astfel de scriitori de prin colțuri îi fac rugarea pentru câteva pițule; îi scotocesc însă timbre, de te îngrozești. Bine a făcut dl Moldovan, că în broșura sa a arătat ce fel de timbre trebuie pe contractele și rugările adresate cărților funduare. Astfel de îndreptări pentru popor ar trebui făcute pentru toate afacerile mai zilnice — ca să mă exprim așa — ale țăranului nostru.

Nu mai continuu cu descrierea importanței cârticoalei din chestiune. Cetească fiecare partea ei introductivă și se va convinge despre scopul ei cu drept cuvânt binefăcător.

Prin scrierea aceasta a sa dl Dr. Valer Moldovan s'a dovedit de un bun popularizator al lucrurilor de natură juridică. Sperăm, că pe viitor ne va surprinde și cu alte opuri de natura aceasta și că va afla și urmași.

DEMONUL.

— Roman —

de K. W. Clifford.

(Urmare).

A urcat scara, cât a putut de grăbit. Cu mâna tremurândă a bătut la ușă. Înainte îl cuprinseser deja fiori, la posibilitatea țirei, că Jeane a murit, sau că este în agonie.

Intocmai ca la ultima ocazie, înșeși Jeane i-a deschis ușa.

— Ei, tu ăstea, tu — exclamă Merreday. Când a văzut că Jeane îi stă înainte a suris cu îndestulare. — Har domnului, că ești mai bine! Pentru-ce ai și scris dar! că ești de moarte?

A intrat în odaie. Jeane cu inima fericită, că pații lui tradează pe omul oare se simte acasă.

— Toți îmi spuneau că trebuie să mor, dar! acum mă simt mai bine. Au trecut două săptămâni de când și-am scris. Sânt atât de fericită, Frank că te revăd.

L-a cuprins de după gât și în modul ei obișnuit l-a sărutat.

Frank și-a gândit — măcar pe un moment, că l-a sărutat ca și-când ar

» a exprimat satisfacțiunea sa pentru ideea convocării unui congres internațional al studenților la Torino cu scopul de a fonda o federațiune universală a studenților, care va fi menită să lucreze cu energie în sensul mișcării pacifice» (Bulletin du VIII Congrès Universel de la Paix) și a comunicat aceasta Doctorului Eftisio Giglio-Tos prin secretarul de onoare al biroului internațional de pace dl Elie Ducommun.

În anul 1898 Torino îmbracă un aspect sârbătoresc și e terenul unui șir de festivități patriotice întru amintirea luptelor din 1898 ale Italiei, adăpostind pe lângă acestea și o expoziție regnicolară italiană. Între aceste festivități se mai înșiră și I-ul congres internațional al studenților.

Congresul s'a inaugurat în 13 Nov. 1898. Discursul de deschidere l'a rostit dl Dr. Eftisio Giglio-Tos. În zilele următoare s'au ținut mai multe ședințe și diferite festivități. (Va urma).

„Agricola”

Hunedoara, Iulie 1902.

În 15 I. c. a expirat primul termen fixat de fondatorii însoțirii „Agricole” din Hunedoara pentru subscrierile de cote. Deși până acum numai o mică parte din coatele de subscriere au fost reînsoțite, capitalul subscris atinge suma de 30.000 coroane! Subscrierile continuă pe toată linia și zilnic se înmulțesc numărul acelor entuziaști campioni, cari ținând se aprecieze importanța acțiunii, se înrolează cu apurătorul lor sub steagul ridicat de fondatorii „Agricolei” din Hunedoara.

Greutățile și mai ales rezerva noastră a Românilor în fața acțiunilor nouă se pare a fi parată în cazul de față prin scopul mare, ce și-a luat „Agricola” din Hunedoara.

Ne facem tălmăciul adevărului când afirmăm, că doar' dela înființarea primului institut de bani românesc, nici o acțiune pentru organizarea unei insoțiri, nici o încercare de a înființa o însoțire, o societate nu a fost primită cu un entuziasm și cu o aprobare atât de generală, ca străduința înființării „Agricolei” din Hunedoara.

Și aceasta e de înțeles. Acțiunile nouă, când au condițiile bonității, trebuinței și nădejdiei de progres, totdeauna sunt primite cu entuziasm de toți doritorii de progres. Slavă cerului, poporul român rîvnăște spre progres.

Laudă fondatorii „Agricolei”, însoțirea aceasta întrunește condițiile amintite mai sus. Întrunește aceste condiții pentru faptul, că pe steagul acestei însoțiri e înscrisă o astfel de muncă economică, ce e chemată să completeze cu o zădă importantă lanțul acțiunii noastre pe terenul economic, e înscrisă o astfel de muncă, ce e chemată să umple un gol simțit, să împlinească o mare trebuință și să vină în ajutor agriculturii române.

Că nădejdie de progres se nasc pe urmele acestei munci se confirmă prin faptul, că munca aceasta e menită să fie în serviciul țărânului român, în serviciul

prevede viitorul și ar ști că i-se apropie sfârșitul.

— Așteți însă foarte rău — zise. — Vîno, gezi!

Jeanne a prelat din nou locul pe canapea lui Frank, ear' ea s'a pus la picioarele lui cu un oftat de mulțumire. Frank își zise cu amărăciune: — Cealaltă a plîns de bucurie că îi sosește bărbatul. — Apoi s'a întors spre Jeanne. — De când cu boala părea mai îmbătrînită. Părul ei era mai incolor, fața mai albă, mai simpatică, mai expresivă. Pe umeri purta o cărpă mai mare, ca în trecut, deși era o zi caldă de August. Frank a privit la ea, dînd din cap.

Serbană Jeanne — zise — cât de mult mă vei fi dorit tu!

— Da, zise fata, rîzîndu-și capul de brațul lui. N'am crezut însă să te revăd vre-odată, deși am știut, că ea s'a reîntors și că pleacărești împreună. La început, ți dragă Frank — am crezut...

S'a oprit; nu mai știa ce cuvinte să aleagă, ca să nu-l supere. Frank însă nici nu se gîndea la aceea, că Jeanne l'ar putea vîtăma, căci nici-odată nu l'a cauzat nici barem cea mai mică supărare. (Va urma)

talpei, pe care se ridică ori-ce progres al unui popor, dar' mai ales al poporului nostru constatător aproape în totalitate din țărani agricultori.

Eată de ce spunem că e natural entuziasmul, ce l'a produs apelurile fondatorilor însoțirii „Agricola” din Hunedoara.

Acum când cu bucurie vestim publicului românesc, că însoțirea „Agricola”, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu sprijinul marelui public românesc, nădăjduite a-și începe activitatea în proximele luni — imediat după secerișul anului acesta — facem de nou apel la toți bărbaii noștri de bine să se grăbească a se înscrie între membrii acestei însoțiri.

Apelul nostru — se impune mult prin elabele prospecte, ce ne îmbie roada anului curent.

După frigul păgubitor al lunii Mai, o mare parte din ținuturile locuite de Români au fost inundate de ape năprasnice. Văile Murășului, Someșului, Oltului și ale Târnavelor au fost sub apă, ce a înmormântat atîta putere de bogăție, lăsând mii de familii în preajma lipsei de pîne.

O acțiune de salvare, în astfel de împrejurări, se impune cu putere.

Recunoaștem, că noua însoțire „Agricola” ori-cât de mult ar dori, nu va fi în stare să satisfacă acestei acțiuni. Dar' afirmăm că noua însoțire, în cazul când numărul membrilor ei se va înmulți, va putea să muncască mult în aceasta acțiune de salvare.

Umăr la umăr cu băncile noastre

— „Agricola” va îndeplini cu sîrguință rolul de intermediator între producătorii mari și băncile noastre, care la rîndul lor vor pune la dispoziția clientelei lor bucatele trebuincioase pentru lipsele zilnice. În anumite ținuturi „Agricola” va opera direct între consumenții și producătorii de bucate — ear' în ținuturi mai îndepărtate se va pune cu drag în serviciul acelor bănci românești, cari vor nîsuși și ajute clientela ajunsa, prin inundații în lipsă și de ale pînei.

Ar fi o greșală neiertată de politică economică faptul ca în fața acestor fel de inundații și lipse de roada să se îngăduie ca țărânul român să ajungă pe mîna gheșterilor fără suflet, ce-și fac „an bun” din astfel de plage.

Nutrim nădejdea, că bărbaii poporului român apreciază pe deplin cele spuse și se vor grăbi a se înscrie între membrii „Agricolei” din Hunedoara — înlesnind prin aceasta munca ideală, ce și-a propus această însoțire. Coale de subscriere și prospecte trimite și subscrișul.

Nicolau Macrea,
contabil de bancă în Hunedoara.

Serate de-ale meseriașilor români.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu — și-a ținut Joi la 26 Iunie n. c., a 6-a ședință literară. Cum această ședință a fost ultima în anul școlar 1901/2, președintele nostru, dl Vic. Tordășianu, în cuvîntul de deschidere face o revizuire asupra activității Reuniunii în cele din urmă 6 luni, și constată cu vie mulțumire sufletească, că factorii grupați în jurul acestui focal al clasei noastre de mijloc, își fac fiecare cu sfințenie datoria. Esamelele, ce Reuniunea le prestează, din privilegiul producătorilor noastre publice, la reprezentările teatrale, la concerte, căci adevărate esamele sînt acestea — mulțumesc pe toți, că și jorfe însemnate aduc pe altarul culturii noastre.

Dacă diletanții noștri cu încredere și mîndrie pășesc pe scena deschisă, și dacă cu toții stăpîni sînt pe o limbă aleasă și frumoasă, aceasta trebuie s'o primim drept rezultat al ședințelor literare, unde earăși cu toții ținem să ne arătăm destoinicia în cetire, declamațiune și în predarea datelor mai însemnate din viața noastră de meseriași.

Dacă corul nostru se poate și el măsura cu corurile Reuniunilor surori de altă limbă, meritul revine în primul rând dirigentului corului, dlui Candid Popa, învățător, care ajutat de grupul de elevi din secțiunea pedagogică a seminarului „Andreian”, multă oboseală pune în serviciul acestei cauze, ear' în linia a 2-a damelor din cor, cari cu diligență rară cercetează probele și dau corului înfișare atrăgătoare, plăcută, cu un cuvînt însuflețire dau vieții noastre de reuniune.

Cuvine-se drept aceea să aducem mulțumile noastre dlui Popa, damelor în cor și dlor Ioan Biji, Eugen Crăciun, Vasile Creangă, Ioan Jula, Remus

Pop, Ioan Stelea, George Tăban și George Todorache, elevi în cursul al III-lea pedagogic, și cu deosebire Prăcuvioșiei Sale dlui Dr. Eusebiu R. Roșca, care în calitate de director al seminarului „Andreian”, cu multă bunăvoință și prevenire concesiune a dat acum amintirilor elevi, de a da prețios ajutor, conluerând la probe și concerte.

După-ce până aci, cu ajutorul lui D-zeu, vrednici ne-am arătat de bunăvoință și de sîrguință oamenilor de bine, cuvine-se, urmează dl president, ca de aci înainte să dăm neîndoioase dovezi, că și în ce privește ocupațiunea noastră de căpetenie, ca meseriași, ne aflăm la înălțimea chemării noastre. Expoziția din toamna a. c. este cel mai bun privilegiu de a convinge și pe cei, cari nu toamă cu ochi buni privesc la întreprinderile noastre de pînă aci, că îndeletnicirile noastre și ca diletanți și ca co-riști, le privim numai ca mijloc potrivit pentru deservirea noastră ca meseriași. Expoziția va fi esamenul rigoros, dela al cărui bun rezultat atîrnă în mare parte soarta noastră ulterioară.

Dacă expozițiunea noastră din 1892, admirată a fost pînă și de străini, se arătăm lumii, că după 10 ani de muncă, mult am adăus la activul nostru. Deci pe lucru să ne punem și măiestrii și calfele și învățăceii și și femeia română, că mîndri se putem fi de rezultatul muncii noastre. Sperăm, că în această născință a noastră de întreagă societatea română și de toate reuniunile surori din centrele noastre sîrginiți vom fi după vrednicie.

După toate acestea bibliotecarul reuniunii, dl N. Bratu, citește sumarele ședințelor administrative, rapoartele ziaristice despre producțiunea ultimă și despre ședința literară a 5-a și apoi s'a intrat în așă zisa ședință literară, ce a decurs astfel:

Corul reuniunii, ajutat de elevii seminarului, a cântat frumoasa compoziție „Pășerică trecătoare”, viu aplaudată; dl Filimon Delorean, sodal cismar, îndrăgit în șodomăniile lui „Sandu punga goală”, la punct 2 ne predă bucată „Că doară a fost cătană” și la punctul 5 din program bucată „Tiu, tiu, tiu”, de același autor; la punct 3 a urmat dragălașa d-șoară Ana Banea, declamând fără greș lungă poezie „Legenda Rîndunele”, de V. Alexandri, ca în totdeauna cu pricepere și frumos, domnul Nicodim Russu, sodal pantofar, ne-a cântat cu mult sentiment haiducesc cîntecul „Haiducul” dovedind, că e în stăpînirea unei voci puternice, curate și frumoase. Cle-rioul Augustin Bena ne-a executat la pian mai multe române, însoțite fiecare de nesfîrșite aplauze, ear' după d-șă a urmat dl Nicolae Neagoe, sodal croitor, declamând bine poezia „Spinul”, de G. Coșbuc; dl Eleuteriu Prelpeianu, ne-a predat apoi pe „Peneș Curcăul”, acest product nou totdeauna plăcut al nemuritorului V. Alexandri. Punctul final l'a format duetul „Conversare între doi tineri”, executat de dl Nicodim Russu și de dl Iacob Căratuș, sodal mîsar, făcînd mult haz mai ales cest din urmă în rolul de d-șoară amoroasă.

Conferința interesantă a dlui Toma Simțion, culegător-tipograf, „Despre importanța Asociațiunii la meseriași noștri” — din cauza timpului de tot înaintat s'a amînat pe ședința proxima (ultima Joi din luna Iulie după cîlindarul nou).

Și această ședință ne-a umplut de veselie și sper în vi prim și ea locul cuvenit între activetele ce reuniunea mereu și-le câștigă. „Paralelepipedist”

Revista externă.

Francia.

Desbaterea proiectului pentru serviciul militar de doi ani nu s'a terminat încă în senatul francez. Opoziție îi fac proiectului îndeosebi oficerii superiori, cari vîd în reducerea serviciului militar slăbirea totală a armatei franceze. Propunerea senatorului Prevet, ca desbaterea proiectului să fie prorogată, a căzut numai cu 31 voturi.

Africa-de-sud.

Am fost adus știrea, că în decursul pertractărilor de pace s'a descoperit în Pretoria un complot îndreptat, după cum se zicea, contra vieții lui Kitchener și Milner. Pertractarea a avut un sfîrșit curios: toți arestații — peste 50 — au fost puși pe picior liber, încetînd ori-ce urmărire. Ca motiv al acestei proceduri se invoacă împrejurarea, că

organele politienești, cari s'au vîrit între răscolii (?) n'au putut pune, în momentul ultim, mîna pe documentele, cari aveau să dovedească complotul. Se vede, că întreg „complotul” a fost înscenat de Englezi.

Știri mîrunte.

Orașul Premeti din Albania a fost ocupat de șeful răscolărilor Melic-Beiu, care a alungat garnisoana turcească. Valul din Iania a trimis infanterie și artilerie pentru recuplarea orașului.

Principele Montenegroi va însoia vîsita făcută de Ferdinand al Bulgariei în Septembrie viitor.

Cabinetul din Washington a decis să dea o proclamațiune, în care se anunțe amnestrarea tuturor arestațiilor politici de pe Filipine.

Raport general

Despre starea și activitatea societății de lectură „Inocențiu Micu-Clain” a teologilor din Blaj pe anul 1901/2.

(Urmare).

O datorință sfîntă ne-am împlinit față de patronul societății noastre prin aceea, că în anul curent am decretat a se pune basă unui fond, din care cu timpul să se ridice monument episcopului Inoc. M. Clain. La aceasta ne obligă pietatea față de acest mare bărbat, începătorul luptelor noastre naționale care întreagă viața nu a trăit decît pentru idealurile îsvorite din iubirea de neam și biserică.

Istoria nu ne poate arăta nici un bărbat înaintea lui Inocențiu, care să fi îndrăsnit a-și ridica glasul pentru drepturile unei națiuni întregi maltratate și batjooorite de celelalte națiuni conlocuitoare îmbuibate în drepturi și privilegii. Inocențiu M. Clain e făuritorul programului de luptă pentru a cărui realizare s'au luptat toți Români dela el încoașe.

El e întemeietorul Blajului și al instituțiilor culturale, existente în el, din cari au eșit mulțime mare de bărbai distinși spre lauda și fericirea poporului român.

Avîndu-le acestea în vedere să oade deci ca memoria acestui bărbat să se eternizeze. Să cuvine să ne arătăm stima și iubirea noastră față de acest ilustru arhiepiscop ridicîndu-i monument vrednic de faptele și activitatea lui, care prin secolii să vieșuească și să buine tuturor generațiilor viitoare lupta ce a purtat-o pentru neam și biserică.

Antecesorii noștri când l'au ales de patron al societății, ca ereditate implice ne-au lăsat și aceea, ca prin vre-o faptă deamînă să eternizăm pe acest mare bărbat. Societatea nu a aflat nimic mai potrivit spre eternizarea amintirii lui Clain, ca ridicarea unui monument în piața Blajului.

Cînd s'a făcut aceasta propunere în prima ședință ordinară, fără păreche în analele societății noastre, toți membrii au salut-o și primit-o cu bucurie și entuziasm obligîndu-se că spre ridicarea și augmentarea fondului pentru monument în tot anul a țină 2 serate literare-musicale al căror scop și venit să fie exclusiv numai fondul respectiv. Tot pentru augmentarea fondului au votat și 30% din venitul anual al societății.

Serata literară musicală, în care am pîșit în public cu ideea monumentului, s'a și ținut în 26 Ianuarie 1902 în sala de gimnastică din loc. Întreagă elita Blajului și jur a participat la aceasta prima — serată ce a aranjat-o societatea noastră cu taxă de intrare.

Punctele din program au fost executate oăt se poate mai bine. O adevărată senzațiune a produs în publicul ascultător, marșul de Wagner „Sub pajura dublă”, executat de corul societății noastre sub conducerea dlui A. Popoviciu, teolog anul III. Punctul culminant al seratei a fost „Cuvîntul festiv”, rostit de dl Eug. P. Păcurar, teolog anul III, prin care se lansează atîta-oară în public ideea de a se ridica monument episcopului martir „Ioan Inocențiu Clain”. De altcun întreg succesul seratei a fost apreciat încă atunci imediat destul de favorabil din partea ziarelor „Unirea”, „Tribuna”, „Gazeta Transilvaniei” și „Libertatea”. Ne ținem de datorință să amintim, că deși publicul nu s'a așteptat ca noi chiar atunci să pîșim în public cu ideea monumentului, și deși taxa a fost de tot bagatelă (60 bani de persoană), totuși s'a adunat suma — la care noi nu ne așteptam — de 154 coroane.

Acestea s'au bune și frumoase, dar' ea să facem ceva remarcabil pentru nemuritorul Inocențiu, puterile noastre pe lângă toate efortările ce le facem și le vom face și în viitor nu sînt de ajuns pentru sîrvingărea operei începute, de aceea vom fi necesități, atunci cînd dela forurile superioare vom fi concediați să facem colecte publice, a recurge și la „priginul on. public ca după cît îi vor concede împrejurările să contribuie la opul început deja.

A doua serată din mai multe împrejurări nefavorabile nu s'a putut ține, dar' vedem că pe viitor urmasii noștri vor fi mai norocoși și o vor ține o Propășirea pe terenul literar a fost ținută de căpetenie, pe care cu sîrguință am urmărit-o. De altcun însuși scopul pentru care s'a înființat societatea ne impune așa ceva. Trebuie să ne deprindem și noi și să facem cît mai multă literatură și mai multă știință spre a pute sta pe nivelul pretins de circumstanțele sociale. Am esperiat, că puținul interes ce se dă direcției literare în societatea noastră de lectură provine din monotonie și mulțimea ședințelor administrative, din care cauză numărul acelor s'a redus înă în anul trecut și s'a pus mai mare pond pe ședințele literare, ca astfel să ne putem apropia mai tare de realizarea scopului: mai multă literatură și mai puțină administrație.

(Va urma).

Cronica zilei.

Sibiu, 1 Iulie n. 1902

CĂLINDARUL DE ZI

al biroului de informațiuni pentru străini, PIATA-MARE Nr. 14.

Mercuri în 2 Iulie n. 1902.

Galeria de tablouri a muzeului Baron Bruckenthal, Piața-mare nr. 10: După înștiințarea serviciului din muzeu. Intrarea 80 bani.

Muzeul de istoria naturală, strada Harteneck nr. 1: După înștiințarea intendentului casei. Intrarea 60 bani, pentru copii 20 bani.

Muzeul transilvan carpatin, strada Harteneck nr. 1: După înștiințarea custodelor (Strada Cisnădiei nr. 5, et. I.). Intrarea 1 cor.

Oena (Vizakna): Concertul muzicii regim. c. și reg. de infanterie nr. 2, în grădina Schuller, dela orele 6 și jum. seara.

Promovați. Joi au fost promovați la universitatea din Viena la gradul de doctor juris Călin Bredicianu și tot în aceea zi a fost promovat doctor juris la universitatea din Cluj și Tiberiu Brediceanu, ambii fii ai avocatului Coriolan Brediceanu din Lugoj.

Despărțimentul Brașov al „Asociațiunii pentru literatura română” și cultura poporului român. Și-a ținut, după cum anunță „Gaz. Trans.”, în 29 Iunie adunarea generală în comuna Bod. Afară de comitetul constător din domni: Andrei Băseanu, prof., președinte, Nic. Bogdan, prof. secretar, Cornel Aisăr, cas-sar și G. Vătășan, prof. bibliotecar, au mai participat la ședință Ioan Popea, prof., Nic. Petra-Petrescu cu doamna, Lenger, avocat și dl profesor N. Sulică și încă mulți preoți. Înainte de adunare s'a ținut un parastas pentru fostii preșidenți-repoși ai „Asociațiunii” și ai despărțimentului. În ședința acestei adunări s'au votat statutele societății agricole.

Esamele la școala populară rom. gr.-or. din Seliște se țin în zilele următoare:

Vineri, în 21 Iunie st. v. dela 8—9 ore a. m. clasa I. de elevi, cu învățătorul Ioan Iacob; dela 9—10 ore a. m. cl. I. de elevi, cu învățătoarea Cornelia Stoica; dela 3—4 ore p. m. clasa II. de elevi, cu învățătoarea Veturia A. Papp; dela 4—5 ore p. m. clasa III. de elevi, cu învățătorul Antonie German.

Sămbătă, în 22 Iunie st. v. dela 8—9 ore a. m. clasa III. de elevi, cu învățătorul Constantin Cristin; dela 9—10 ore a. m. clasa IV. de elevi și elevi, cu învățătorul Iuliu Crișan; dela 2—3 ore p. m. cursul I. de repetiție economică, cu învățătoarea Cornelia Stoica; dela 3—4 ore p. m. cursul II. și III. de repetiție economică, cu învățătoarea Veturia A. Papp; dela 4—5 ore p. m. cl. II. de elevi, cu învățătorul Petru Giura.

Duminică, în 23 Iunie st. v. dela 9—10 ore a. m. cl. V. de elevi și elevi cu învățătorul Dumitru A. Mosora; dela 10—11 ore a. m. clasa VI. de elevi și elevi, cu învățătorul Dumitru Lăpădat; dela 3—4 ore p. m. producțiune de jocuri și cîntări cu copii și copilele din asil, conducătoare Leontina Muntean; dela 4—5 ore p. m. producțiune de cîntări și declamări cu elevii și elevele din toate clasele. La 5 ore p. m. încheierea festivă în biserică cu rugăciunea de mulțumită.

Pentru copiii săraci. Comitetul reunitului internațional din Sibiu pentru dăruirea copiilor săraci, neobligă la școală, cu haine și daruri de Crăciun, spre a-și aduna mijloacele necesare realizării acestui scop umanitar, arangează Duminecă (3 August st. n.) petrecere în „grădina Hermann”, împreună cu tombolă, postă (Jux-Post) și alte jocuri de distracție, după cari va urma dans. Aducând aceste la cunoștința publicului, comitetul arangiază apelează la simțul de caritate al tuturor, rugându-i să doneze pentru tombolă, ori-ce obiecte ce se vor îndura să jertfească în favorul mititelor săraci. Pentru colectarea și luarea în primire a obiectelor donate s-au angajat d-nii M. Daniel, comerciant (Piața mare), Wazek, comerciant (strada Oanei), I. Simion (biblioteca arhiepiscopiei), A. Kenzel, cârmăpieri (strada Harteneck) și A. Schirmperienig, comerciant (strada Gușterii). La aceiași domni sunt de vânzare și bilete pentru tombolă cu prețul de 20 bani. Intrarea și emblema pentru participare la dans costă câte 60 bani (la olaltă 1 coroană 20 bani).

Hymen. Duminecă, în 23 Iunie v. (6 Iulie n.) își va scriba cununia dl. Vasile Nicolescu-Nucă, șeful gării Segarcea (România) cu d-șoara Elisa T. Marinovici din Rîmnicul-Văloii, la episcopia din Rîmnicul-Văloii. Nuni vor fi d-na și d-nul Dr. George Sabin Condrea, distinsul medic din orașul Văloii.

Dela graniță. Sîntem informați, că pretorul de graniță (polițaiu), dela Turnul Roșu (Verstorony) Mester Károly a fost permutat la Predeal, dar nu ca șef de poliție hotărnică, ci numai ca adlat. Permutări i-a premers o strictă cercetare făcută de o comisie de 8 persoane, în frunte cu secretarul din ministerul de interne, Várshely Gyula. Pe baza cercetărilor făcute de această comisie dl. Mester a fost permutat dela Verstorony pentru lipsă de tact, alarmarea autorităților superioare, dănd informații nesincere și fiind un element turbulent și de discordie pentru funcționarii comuni dela graniță.

De astă dată n'aveam decât să exprimăm mulțumită superiorității, care a dispus această permutare.

O nouă baie de aur în Ardeal. Norocoșii exploratori au găsit în Cluj pe valea Plecioa, locul de tir al soldaților, bogate sedimente de aramă. Sedimentele conțin aur, argint, plumb și aramă. Aceste băi și în vechime au fost cultivate. O societate a luat în exploatare aceste băi.

Țarul cătră studenții ruși. Țarul a emis un ordin cătră ministrul Senger în cauza reorganizării școalelor. Presa rusească publică rescripțiul Țarului, din care reproducem ultimul pasaj important.

„În ce privește universitățile, după triste experiențe ale anilor din urmă, aștept ca profesorii să trateze tinerimea cu bunăvoință și demnitate și să ție parte la viața lor culturală. Să vă însemnați bine, că tinerimea în toate cazurile de accepciune, luptă și răscăiere la conducători poate se caute educație ce-i lipsește, perseverență și recunoașterea adevărului, ear' tinerimea să aprecieze aceea, că de multe-ori întreaga viață atîrnă dela un pas neprecuțat.

Înimei mele de părinte i-a căzut bine a spera, că majoritatea studenților i-a recunoscut cu finea acestui an școlar datorințele și s-a reîntors la munca științifică și la ordine.

O logodnă tristă. Din Leibach se comuniă următorul tragice caz: Doi logodnici Heinz Otto, măiestru zidar din Leibach, și mireasa sa Asoli Maria au cumpărat inele de logodnă dela un giuvaergiu, și după aceea mireasa s'a urcat în trenul electric ca să se măgărească. Mirele urcându-se pe biciclu a urmat trenul electric. Într-o stradă Heinz a ajuns la cățiva pași înaintea trenului. Din nenorocire a căzut de pe biciclu și trenul electric apucându-l între roate l-a tîrît la distanță de vre-o 60 de pași înainte de ce ar fi putut opri trenul și a-l scoate pe Heinz din groaznică stare. Rănitul a fost dus sub poartă unei case din apropiere, unde un medic militar, ce trecea pe acolo, i-a dat primele ajutoare. Medicul a constatat o primejdioasă frângere de coloană. Cu toată graba a fost adus la trăsura și un preot, care cuminecându-l totodată l-a și cununat cu desperată sa mireasă. Prezenți la trista cununie au fost medicul și un senator. După aceasta rănitul a fost dus în spital unde în ziua următoare a murit.

La fondul „Masa învățăcelilor meseriașilor români” administrat de Reunirea socalilor români din Sibiu, au binevoit a mai dărui următorii dl. profesor seminarial Dr. George Proca, din prilejul numirii sale de secretar consi-

storiel, 3 cor.; profesorul seminarial dl. Nicolae Văntășan, din prilejul numirii sale de inspector al seminarului „Andreian”, 2 cor.

Holera. Căldurile de vară și necurațenia sînt factorii cei mai prielnici ai răspîndirii holerei. Acest flagel și-a făcut deja apariția în mai multe locuri. Astfel din Peking se telegrafează, că acolo s'au ivit mai multe cazuri de holera. Asemenea se anunță din Port-Arthur, că dela erumperea holerei până de prezent dintre 430 morți de holera au perit 278 de Europeni. În Iukon s'au îmbolnăvit din 6 a lunii trecute 294 și au murit 235.

Starea regelui Eduard. Ultimul buletin medical anunță, că regele a pe trecut noaptea de 29 Iunie bine și se simte mai tare. Rana merge spre vindecare.

O nobilă însușire. O însușire caracteristică a Maghiarilor e de a se îndușmăni cu toată lumea. Aceasta o constatăm și ziarul Hazánk, când în cauza cârjii de aur, pe care au confiscat-o la locuința dlui Dr. Iosif Gall, se exprimă în următorul mod: „Acum e lucru patent, că ce mare nedreptate i-s'a făcut din partea presei noastre sovuniste dlui Dr. Iosif Gall. Astfel de șicaneări pormite în mod neprecuțat și fără de o informație basată nu ajută cauzele maghiarismului, ci pe lângă aceea, că pured din o indecintă vîntătoare de senzațiune, ce înstrăinează dela noi și națiunile pacifice și patriotice ale naționalităților.” După aceasta constatare espune istoria confiscării Cărții de Aur dela dl. Dr. Gall revădînd momentul, că ardea a sosit pe când dl. Dr. Gall era absent de acasă și astfel nedesfăcută de sub bandă și necetită a fost confiscată.

Nenorocire într-o mină de peatră. Într-o mină de peatră din comuna Agriș (cîntul Aradului) mai mulți muncitori români sînt aplicați la scoaterea petrei. În partea de asupra a minei trei lucrători se nădăiau cu scoaterea petrei când cu un sgomot asurzitor se surpă mina și un morman de bolovani îngropă pe cei trei lucrători. La sgomotul produs de cealaltă lucrători au alergat la locul sinistrului și după multă trudă au scos de sub petri victimele scădate în sânge. Pe Ioan Bulzan l'au scos mort afară; Dimitrie Iacob ranit de moarte și pe Ioan Braja cu picioarele rupte.

Pentru încununarea mormântului Iancu. După-cum sîntem informați dl. George Novacovici cu ziua de 5 Iulie c. își începe în temnița din Seghedin pedeapsa de 2 luni la care a fost condamnat în procesul ce i-s'a făcut pentru încoronarea mormântului lui Iancu.

O sângeroasă dramă familiară. Din comuna Szimő se anunță o sângeroasă dramă familiară. Astă toamnă a eșit dela miliție flăcăul Matejka Antal și a plecat din Budapesta spre locul său natal. A lăsat însă în capitală o inimă frumoasă, pe servitoarea Logring Ana și fructul dragostei lui cu aceasta, un mic copil. La despărțire Matejka a promis iubitei sale că se va reîntoarce și o va lua de soție. Ana Logring a așteptat cîva timp, dar iubitul i nu s'a mai ivit. În loc să se bucure de sosirea mult doritului iubit spre dureră ei într-o zi a aflat, că tatăl copilului ei s'a înșurat. Fata i-s'a luat copilul, a plecat la Szimő și a dus la locuința lui Matejka. Ana Logring a aflat această numai pe tînera nevastă a fostului ei iubit căreia spunându-i istoria dragostei sale i-a predat copilul ca să i poarte în viitor ea de grijă. Femeia lui Matejka surprinsă și zăpăcită n'a știut ce să facă. Vorbăreața servitoare i-a pus copilul în mînă și apoi a dispărut. Nevestica poate s'ar fi împăcat cu situațiunea, dar soacra nu. Aceasta s'a certat cu alaltăieri cu tînera păreche la ce Matejka i-s'a lăsat soția în față. Soacra infuriată de această îndrăzneală s'a repezit cu un cuțit asupra ginerelui și i-a dat mai multe împunsături. Matejka încă nu i-a rămas dator, căci cu o puternică lovitură de topor i-s'a isbit mai întăiu soacra în cap care a rămas moartă și apoi cu o altă lovitură soția. Bărbatul încă se luptă cu moartea.

Vieța socială.

Petrecere de vară în Vasas-Santioana.

În 13 Iulie st. n. se va aranja în Vasas-Santioana în localitatea parohială, sub scut, o petrecere de vară în favorul bisericii gr.-cat. de acolo. Începutul la 5 ore p. m.

Pentru abonații din România.

Abonații nostri din România, cari n'au achitat încă abonamentul pe anul 1902, sînt cu insistență rugați a achita costul abonamentului la reprezentantul nostru pentru întreaga Romînie: Agenția de publicitate Caryl Schulder, București, strada Șelari Nr. 10.

„Tribuna” tocmai de prezent este persecutată crâncen din partea guvernului maghiar, cu procese și grele amendes în bani, căroare direcțiunea numai așa poate face față, dacă sprijinitorii și abonații ei își împlinesc datorințele. Îi rugăm deci de nou să binevoiască a-și achita costul abonamentului și astfel a o sprijini, ca și de aci înainte să poată purta cu vigoare steagul luptelor naționale.

Bibliografie.

A apărut în editura Bibliotecii populare a adm. domeniului Coroanei (România) cărticea a XXII-a: „Îngrășarea câmpurilor”, sfaturi practice pentru sateanul plugar, date de Dr. N. O. Popovici-Lupa, prof. la școala centr. de agricultură dela Herăstrău. Cu o gravură a castelului Peleş și mai multe ilustrații.

Probleme actuale în viața noastră națională. Cu un adaos „Tinerimea”. Articoli politici de Săgeată Reproducere din „Tribuna”. Acesta este titlul unei foarte interesante brogiuri, apărute de oîrînd în editura „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu. 218 pag. 8°. Prețul 1 coroană. Interesul, cu care publicul român a primit la timpul seu articoliile „Probleme actuale”, ne-a îndemnat să-i reproducem în brogură, ca să fie adunați într-un mănunchiu, spre o mai ușoară reprimire. Acestui articoli se estind asupra o multime de chestiuni de mare importanță pentru cauza noastră națională. Sînt atinse în acesti articoli o serie de planuri, a căror eseuare, respective punere în praxă, barem pe jumătate, ar aduce neprețuite rezultate pentru ajungerea cu un puternic pas înainte spre rezolvarea chestiunii noastre naționale. În împrejurările grele, în cari trăim noi astăzi, datori sîntem cu toții să lucrăm pe toate căile posibile la asigurarea existenței noastre naționale, la crearea a nouă forțe, nouă instituțiuni de întărire. Pentru cei dornici de muncă, cu iubire de neam, neatingi de boala indiferențismului atît de păgubitor, brogura „Probleme actuale” formează o neprețuită călăuză, o direcție în acțiunea de orice natură pe cîmpul larg al intereselor naționale, politice, economice ori culturale deopotrivă.

Pentru învățători. Cunoscutul ABCD-ar: „Miul prieten al copiilor” adică Cartea pentru învățarea scrierii și citirii de Silvestru Moldovan a apărut la tipografia arhiepiscopiei din Sibiu, în a doua ediție, revizuită și augmentată.

Acest abcd-ar compus după cel mai practic metod, este unul dintre cele mai bune manuale de acest fel, asupra căruia atragem atenția învățătorilor. Prețul broșat 44 bani legat 50 bani. Se poate procura dela librăria archid. în Sibiu.

„Răspuns la observările critice, ale dlui Dr. P. Ionescu la opul „Metropolita Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania”, de Dr. Il. Puscariu, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc. Sibiu. Tipogr. arhiepiscopescă, 1901.

„Diplome maramureșene din sec. XIV și XV”, adunate și comentate de Dr. Ioan Mihály de Apșa, avocat și prototico comitatens în Sighetul-Marmăției (M.-Sziget). Tomul I, prețul 10 cor.; format mare octav. În acest volum se cuprind un mare număr de diplome din secolii indicați, dintre cari 310 acum ved lumina zilei pentru întâia dată. Recomandăm cu cea mai mare căldură acest prețios op în atențiunea nu numai a specialiștilor, dar a tuturor Românilor, cari se interesează de cunoașterea trecutului și relațiunile etno-geografice ale românilor Marmăției. Aparatul științific, cu care ne prezintă dl. Dr. Mihály rezultatul muncii obositoare de sorutare a arhivelor, mănăstirilor, colecțiilor private etc. dovedește, că autorul dispune de largi cunoștințe istorice, și poate ajunge în rîndul primilor noștri istoriografi. Dr. Mihály va face un mare serviciu atît istoriei, cît și națiunii române, dacă continuând cu edarea și prelucrarea restului de documente, ce le are în posesiune, va da la o parte vîlul, ce acopere trecutul viteazului popor român din frumosul Maramureș. O astfel de întreprindere științifică merită sprijinul întregului neam românesc. — Opul se află de vânzare la autorul, dl. Dr. Ioan Mihály, în M.-Sziget.

„Cultura cănepii și a inului”, de V. S. Moga. București, 1901.

A apărut „Școlarul declamator” versuri scrise și alese pentru școlarii și tinerii cari dealemează la esamene, zile onomastice, la concerte etc. — de Nicu Stejărel. Arad, tipogr. „Trib. Pop.” Pețul 50 fil.

— „Idei politice naționale” de Lt.-Colonel Gh. St. Tudor, oficer în retragere. Articoli publicati în diferite ziare sub pseudonimul „Veghetor”. — București Tipogr. Litografică „Tiparul” Strada Covași 11.

„Români buni și Români rei”, pări impărțite asupra activității patriotice a „Ligei culturale”. — de Ovid Densușianu articole publicate în „Revista Română”, politică și literară. De vânzare la „Revista Română” Pasajul Român 4. București. Prețul leu 1.50.

Dicționar mitologic de Gavril Pop, canonic în Blaj. Patru brogiuri. Prețul fasciculului ultim 20 bani. Întrag opul nelegat costă numai 1 cor. 45 bani cu timpul gol foarte simțit la noi. Se estinde pe 294 pagini 8°, și se află de vânzare la autorul în Blaj. Recomandăm cu toată căldura această interesantă carte tuturor acelor, cari doresc să-și desfășoare fantasia prin frumoasa lume a mitologiei antice.

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmăciu—Făgăraș, tren mixt.
La 5 ore 30 min. Șelimer—Cisnădia, tren mixt.
La 7 ore 41 min. Copșa—directia Budapesta și Predeal, tren mixt.
La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad, Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni) tren de persoane.

După prânz:

La 1 ora 14 minute Tâlmăciu—Turnu-Roșu—Căneni—București, tren de persoane.
La 1 ora 5 min. Copșa (comunică numai Marția și Vineria)
La 2 ore Tâlmăciu—Turnu-Roșu—Făgăraș, tren mixt.
La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deva (Hunedoara, Petroșeni).
La 2 ore 15 minute Șelimer—Cisnădia, tren mixt.
La 3 ore Ocna (scalde, tren de plăcere).
La 4 ore 40 min. Copșa—Cluj—Budapesta, tren de persoane.
La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.
La 8 ore 25 min. (seara) Șelimer—Cisnădia, tren mixt.
La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Budapesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.
La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.
La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai Marția și Vineria).
La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimer; tren mixt.
La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-Roșu, Tâlmăciu, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț, Sebeș (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt.
La 1 ora 04 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal—Brașov (Copșa); tren de persoane.
La 3 ore 37 min. dela București, Căneni, Turnu-Roșu, Tâlmăciu; tren de persoane.
La 3 ore 55 min. dela Cisnădie—Șelimer; tren mixt.
La 7 ore 34 min. (seara) dela Ocna (scalde), tren de plăcere.
La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.
La 8 ore 57 m. dela Făgăraș—Tâlmăciu; tren mixt.
La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj, Predeal—Brașov (Copșa), tren mixt.
La 9 ore 48 min. dela Turnu-Roșu, direct dela graniță (din 15 Maiu în fiecare Duminecă și sîrbătoare); tren de plăcere.
La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Șelimer.

Sociți în Sibiu.

La 1 Iulie n. 1902.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Rhein, fabr. Azuga; Dr. Savin și fam. med. Rîmnic; Kanders, com. Neumann, subl. Viena; Licht, com. Făgăraș; Ronay, comerciant Pojon; Grünfeld, com. Mediaș; Rozenszavsky, Munk, com. Budapesta; Schmidt, subl. M. Oșorhely; Popovici, presb. Abrud.

Hotel „Măltar”: Mircea, presb. Mediaș; Weiss, com. Orade; Erödy, inv. Budapesta; Zeurecan, inv. Vinț.

Hotel „Mihailu”: Dragota, inv. Dragota, ecom. Găinari; Bobeș, inv. Cîrva; Lendvay, Odorheul-săc.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

A „Független Magyarország” czimű laphoz intézett levél.

Tekintetes

szekesszőség és kiadóhivatal!

A mellékelt közleményt azon tiszteltteljes kérésint meggyeskedjék azt becses lapjába felvenni, vagy ha az nem lehetséges a nyílt térvátaba bevétetni.

A közlemény 1459 szót tartalmazván 4 fillérjével 58 koronát 30 fillért tesz, tehát küldök 60 koronát, hogy a közlemény megjelölésétől kezdve az 1 korona 64 fillére becses lapjából N-Enyvedre nevemre czimezve küldeni sziveskedjék.

Egyben tiszteltteljes megfogadom, hogy ez a napjelenlapi lap, melyhez folyamodom, a „Budapesti Hírlap” azt irta, hogy a főszerkesztő úr érdeklődik az eset iránt és utána nézet az ügynek a belügyminisiteriumban s mikor a közleményem vissza küldését kértém mult hó 7-ről irta, hogy most van ügyem. elintézés alatt, de azóta csaknem 1 hó lefolyt eredmény nélkül, többet nem várhatván azért vagyok kényszerítve a közleményem beküldeni közlés végett.

M.-Szt.-királyt, 1902. ápril 5-én.

kiváló tisztelttel

Monostory Károly.

Másolat.

„Független Magyarország”

politikai napilap.

Főmunkatárs: Felső szerkesztő:

Kossuth Ferenc. Dienes Márton.

Budapest, 1902. május 26.

Tekintetes

Dr. Gerasim Emil ügyvéd urnak

Nagy-Enyed.

Vettük f. ho 24-éről kelt becses levelét, melyre válaszulva tisztelttel értesítjük, hogy Monostory Károly úr tényleg egyszer megsürgette beküldött czikkének közlését avagy annak az összeggel való együttes vissza küldését. Minthogy azonban lapnak r. társaság és Monostory által beküldött czikk nem oly tárgy, hogy azt csak úgy minden továbbiak nélkül lekötözhettünk, mert arra felelős-szerkesztőnk és igazgatósági tagjaink beleegyezése is szükséges, ha ezen időt mit ez igénybe vesz, Monostory úr nem akarja bevétetni, nagyon sajnáljuk s ezen összeget mai postával Monostory úr rendelkezésére bocsátjuk.

Tisztelttel

A „Független Magyarország”

kiadóhivatala

Reise.

A „Független Magyarország”

intézett harmadik szorgalmazó levelem, közleményem közlése esetleg a beküldötték vissza küldése tárgyában.

Tekintetes

szekesszőség és kiadóhivatal!

Még mult hó 26-án a tisztelt czim ügyvédeknek azt irta, ha én bevárnai nem tudom, hogy a nyílt térvátaba közlésre beküldött közleményem gyűlésre vigye közlés tekintetéből, a mely minden alapos nélkülöz, mivel a felelősség a beküldött terheli, úgy a 60 korona összegem, valamint a közleményemet azon postával rendelkezésemre bocsátja, de azóta sem cikkek közölve nem lett, sem a beküldötték vissza nem küldöttek.

Szégelyen foltolt vet a magyar sajtóra, hogy egy teljesen igaz közleményt, melyet erkölcsi kötelessége volna védelmébe venni, nem csak nem veszi, hanem még a nyílt térvátaba sem akarja bevétetni, s nekem már egy év óta mindig akadályt okoz, önkényesen cikkek és pénzem vissza tartoztatva és arra kényszerít, hogy közleményemnek közlését idegen jásztól küldjem.

Sajnátozom kérem a közleményem nyílt térvátaba bevételét, esetleg annak és pénzemnek vissza küldését.

N.-Enyed, 1902. június 11-én.

kiváló tisztelttel

Monostory Károly.

(Valamint az előbbi leveleimre, úgy arra sem tartá méltónak alapszólai, a beküldötték vissza tartva).

Egy körjegyző fegyelmi ügye. —

Botrány Alsófehérvármegyében. —

A közigazgatás Dreyfusa.

Sok panasz hangzott már el országsszerte, a városi de különösen a vármegyei közigazgatás bajairól.

Es valoszinu, hogy mig a közigazgatás az államosítás védelme ala nem jut, így lesz ezután is.

Mennyi nagyra törőlélek, mily sok kiváló tudással és szivos akarat erővel rendelkező existencia veszett el a közigazgatási pályá ingoványaiab.

Mennyi derek nagy képzettségű elmét silányított tönkre tarthatatlan szervezete mellett ez az életpálya, melyet — sajnos — ma már nem is tekintenek életpályának.

Az egység a mi összetartat leg több törvényhatóságnál, hogy mennyire hiányzik; az egyetértés, az együtt munkálás vezető gondolatát, hogy a közigazgatásnak mi igen kevés ágazataiban találhatjuk fel nem újjak, mindenki tudja.

Ellenben — tisztelet a kiveteleknek — ott van jobbjára mindenütt a stréber hadaknak légioja, a vagyoniag hivatlos jutott mágnásoknak javasége, kik a tönkres jutólétre, kevéske tudással, minden ambíció nélkül, de feltétlenül több protekció segítségével felfelé kusznak a magasba.

Ott látjuk ebből kifolyólag természetesen a becsültes tehetségek titáni harcát is, a mit elkecsereve visznek a nagyuri baszkodás szellemé ellen.

A mint minden erejüket megfeszítve dolgoznak tisztességgel magukért és azokat az

urakét, a kik a loverseny, vadászat és más itt fel nem sorolható sportok üzese mellett néha-még feltekinteni is szivesek abba a hivatalba, hová őket nem az érdem, nem a törvényhatóság bizalma, hanem előkelő és befolyásos összeköttetések tettek be.

De a mi mindezeknél elriasztóbb otthonos a közigazgatás székeiben az irigység, a gyűlölet.

Egyik kitűni kész, a másikat. A becsületen üldözi a becsületet és rendszerint elejteni bírja, ha gráta persona az urak előtt.

A hivatalnokoknak egy más ellen való olákdósa felfelé ugymint lefelé, mindegyre buján mehozza a ferges gyümölcsöket, a miket aztán az intrikáló despoták odaragatnak a hivatal kereső lábaihoz. — Minthogy pedig sok az eszkimó és felette kevés a foka, a jó urak gondoskodnak arról is, hogy ha egy szög, egy komát, vagy egy harmad — negyed izigleni rokoni állásba juttatni akarnak a állás nincsen, — kidobják hamarosan valamelyik becsületet és aztán minden rendben van. Tették és teszik pedig mindezeket büntetlenül, a törvénykönyvnek védelme alatt. Miért? Mert biztos tudatban vannak, hogy az ők nagy, hatalmas kezükre nem igen szokott lesújtani az igazság pallosa.

Az igazságtalanul kidobott elistencia jogos panasza az ő nem félnek, mert hát annak sem összeköttetése, de még pláne becsületet „neve” sincsen.

Egyegy önkényesen, keresztül vezetett fegyelmű eljárás és pontum, Elcsapják a talán hibás, de nem bűnös és hivatalára feltétlenül érdemes tisztviselőt. Nem nyugszik meg? Ugyan felebebehet. Keresheti az igazat. Hiszen a közigazgatási bizottság arra való, hogy a fő és alispán és a többi urak és nem egy nyomorult érdekeit képviselje. Jön a harmadik forum, a minister. Úram Isten: mi se könnyebb annál, hogy a kegyelmes úr is szankcionálja az önkényes fegyelmű határozatot. Egy két felutazás Budapestre. Hamis információ oda fenn és egyvel több a száma az erkölcsi halottaknak, a kik ezután meggyöngyözve a csapások sulja alatt, félve húzódnak és boldogok, ha megengedik nekik, hogy egy két napjában vácsálhassák száraz kenyérüket.

A közigazgatás felkelyeiről több száz költőre menőreményeket lehetne írni, melynek majdnem minden lapjára ráhulva, rászavradva egy egy fájó könnysepp, sok meg sok szerencsétlen család kenyérért esdeklő jajkiáltása.

Ez uttal nem is ez a mi célunk. Nem kutatjuk a rejtélyeket, a mik egyelőre feltétlenül megoldatlanul maradnak, nem bírjuk az omnipotens kényuraskodás tarthatatlan rendszerét. Nem szólnak arról se, hogy mi ritkán találkozhatunk a méltányosság érzetével azoknál a kik feltétlen urai, parancsolói a közigazgatás páriáinak.

Hogy kik ezek a páriák — azt mindenki tudja. A községi és körjegyzők vállalára szakadt és rége ide nyomja őket a járom, mely alatt csaknem leroskadni kénytelenek. Felhasználják őket mindenre. Rendelkezik velük főszolgabíró, pénzügyigazgató, járásbíró, vicispán, főispán, az uraktól kezdve mindenki fel egészen a miniszterekig. Ujjában még egy jó kora terhet akasztottak: a munkával túl terhelte jegyző nyakába, a nehéz felelősséggel járó, de annál kevesebb javadalommal dótált állami anyakönyvezetői tisztséget.

Ez különben mind köztudomású; azt is tudja mindenki, hogy e farszót munka mi ritkán talál az urak részéről valódi méltánylással. Sok volt és van raeset, hogy a hivatalát pártalan buzgalommal betöltő talusi notárius csupán úr passzióra mint például kopokkal a vadat üzbe veszik és megsemmisítik. Mert legtöbbször ez a becsületet munka jutalma. Ime iten van a kinek érdekében ezeket a sorokat papírra vetjük szegény Monostory Károly esete is. Jegyző volt 16. évig Alsó-fehérvármegyében a marosszentkirályi körjegyzőségben. Becsülettel, igazsággal szolgált, kötelességeinek teljesítésében faradhatatlan buzgalommal működött.

Feljebb való többször elismerték róla, hogy egyike a nagyenyedi járás legderékabb tisztviselőinek. Jutalomban is részesítették az adók sikeres behajtása körül kifejtett működésért.

Számos bizalmi állást foglalt el, a mivel fájdalom nem minden jegyzőnk dicsekedhetik. A jegyzői egyet titkárnak választotta, bevitték a törvényhatósági bizottságba, az asszonynepi áll iskolához kinevezte gondnoksági elnöknek. Megbízták illetve kineveztek iskolák látogatásával és az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének külgaztásával.

A jegyzői nyugdíjalapnak jegyzője volt stb. Szóval megbízhatósága révén nagy népszerűségre és megbecsülésre tett szert.

Mind eme érdemei mellett azonban elkövetett egyszer Monostory Károly azt a gondatlanságot, hogy községének közérkölsége érdekében kikelni merészt egyik félkegyelmű úr metresszéval a község erkölcsi életére veszedelmes tulkapásai ellen. Ez itten lezáródik egy csapásra Monostory Károly karrierje. Elcsapták. Okot természetesen nem kaptak. Kerestek hát, mert óknak lenni kellett. Így vélekedett a főispán is, kihez a félkegyelmű úr panaszt tenni ment, a vakmerő notárius ellen. Mert mikor a főszolgabíró titkosított Monostory felügyesztése ellen, hivatkozva arra, hogy egyike a járás legpontosabb és leglelkismeretesebb jegyzőinek és bizonyította, hogy különben is abszolúte semmi indító okat nem találhat, mert nincs a felfüggesztésre, a főispán úr így felelt:

Nem fűgyeszt fel? Akkor felfügyeszttem én és óknak lenni kell! És Monostory elbukott, mert hát a hatalom zsarnoksága mindig erősebb a becsület, a tisztesség kicsinységénél.

Mehetett aztán Monostory igazságának keresésére. Siket fűllekre talált mindenütt. Megjárta úgy a ministerium minden forumát. Hiába hivatkozott érdemeiben töltött múltjára

és puritán ártatlanságára, hiába családijára, győzött az önkény. Mint a közigazgatás egyik Dreyfusa reménykedve várta a napot, midőn becsületében rehabilitálják. Nem jött az el eddig. Röpiratot is írt „A Bánffy kormány egyik rabló hadjárata” szentesítése a jog, igazság és törvényesség korszakában” czimen. Oly érvekkel, tényekkel és adatokkal czafolván meg a gazul ellene kitüntetettek, a melyet megdönteni nem lehet. Egy tiszta képet mutat be abban igazságos ügyének minden fázisáról. Megküldte azt hazánk összes képviselőinek, és minisztereinek. Kérte őket, hogy interpellálják meg a belügyminisztert, mert feletlenül bizik, miszerint ügyének revidálása kiderül becsületessége. A szegény családapát, a ki több ezeket elvesztett vagyonából igazsága keresésével nem hallgatta meg senki se. Egy két képviselő válaszolt ugyan ismételtelten felkért ajánlat levelére, de sajnálkva kijelentette, hogy bár ügye igazságos, ő nem interpellálhat mert hát így meg úgy.

A sajtó orgánumától reméli biztos győzedelmét, mert tudja, hogyha ügye a nagy nyilvánosság itélő széke előkerül, nem késhet sokat a szigorú revízió.

És mi ezennel felvesszük a harcot Alsó-fehérvármegye fő és alispánja, valamint közigazgatási bizottsága ellen. Követeljük a revíziót nem Monostory Károly, hanem igazság érdekében. Felhívjuk ezennel a közfigyelmet és kérjük a belügyminiszteriumot, hogy indíttassa meg a revíziót haladéktalanul.

Ha Monostory vétkes ám bujkék, mert megérdemli. De ha igaza van és ez a legvalószínűbb, bujkának helyette minél gyorsabban azok, a kik e vármegye élén állanak és lelketlenül segülkkel, igazságtalan merészségükkel elmentek a legvégso határokig, csakhogy egy ártatlan önzértes embert lenyakozzanak.

Alkotmányos világot élünk. Nem tűrhetjük, hogy zsarnokodhassék a nagyuri önkény, a becsületesség és többi undok társai az igazság, a jó érvényeim.

A jog, a törvény és az igazság sokat hivatkozott érájában mozognak. Kívánatos, hogy e sokszor feldobott jelszavak ne maradjanak üres frázisoknak egyetlen egy esetben is.

Azzal nem védekezhetik a hatalomtól eltelt hivalkodás, hogy a jegyzői törvény revíziót nem ismer.

Revizionak lenni kell, épen úgy mint keresve állítolag őket tudtak találni Monostory megsemmisítésére. De addig is egyet kérünk Alsó-fehérvármegye törvényhatóságától. Hogyan lehetséges, hogy Monostory Károly körjegyzőnek 1896. évi fizetéséből 674 korona 73 fillért letiltottak adóba? és mesterségesen utját állják annak, miszerint igazságos és leszólgált fizetéséhez hozzá juthasson.

Hiszem azt megtenni szabad talán Oroszországban, vagy Kamcsatka felszigetén, de alkotmányos államban a hol ezt az 1881 évi LX. t. cz. 54. §-a határozottan tiltja, nem csak barbarság, hanem egyenes arcultatása a király által szentesített magyar törvényeknek.

És miként történhet az, hogy Monostory Károly habár jogtalanul is tiltották le fizetését, még mai napig sincsen birtokában jogos dotációjának.

Hdt akad vármegye, a hol megtenni merészik azt a hatalatlen perfidit, megselekedni merészik azt a törvénytípást, hogy egy fizetett tisztviselőnek jogtalanul viszatartott javadal-mazását ott hosszú év mulva se adják ki?

Hiszen ez analog a forradalom előtti esetekkel, mikor a hatalmasok az erősek kényük kedvük szerint lábbal tiporhattak egyesek vagyonában, becsületében.

Erre feleljenek meg az illető urak sürgösen épen úgy, mint a milyen sürgösen megkínálták Monostoryt más jegyzői állással, csakhogy ne boigassya ügyét és hagyjon fela revizio gondolatával.

Igértek nyugdíj is, de ő önzértesen vissza utosította, mert jól és helyesen érzi, hogy az igazságot egyideig talán igen, de sokáig semmi esetre sem lehet sötétégben megkötve tartani.

Mi is hisszük, hogyha Monostory állításai tények, mit röpirátára mit senki sem czufolt meg, elkövetkez az igazság, szétvág a bandán és őt felemeli arra a helyre, a honnan üldözött uripasszióból, minden hiba nélkül kegyetlenül letaszították.

239 1—1

Máthé Gyula.

A apárut és se află de vênzare la „Tipografia”
soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

Reuniunii sodailor români din Sibiu.

unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 oeroană, cu porte postal 1 oeroană 20 bani.

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna

Alexandru Sterca Șulău.

— Portrete frumoase. —

Lacrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite
tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Érk. 1902. évi június hó 19-ik napján.

Sz. 5711. tkvi.

238 1—1

Arverési hirdetmény.

A »Brádetul« orlati takaréék és hitelintézet végrehajtatójának özv. Morariu Vaszi-léné szül. Lupa Ana végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében alólt kir. törvényszék mint telekktvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a kerületéhez tartozó özv. Morariu Vaszi-léné szül. Lupa Oana nevén álló a vesztényi 1191. sz. tjkvben A + rend 160. 161. hrsz. alatt foglalt ingatlan 1614 korona kikiáltási árban az A + 3. r. 2131a. hrsz. a. foglalt ingatlan 23 kor., az A + 4 rd 3402. hrsz. a. foglalt ingatlan 3 kor., az A + 9. r. 6046. hrsz. a. foglalt ingatlan 62 kor. kikiáltási árban, és a Hurubean D. Ioan nevén álló a vesztényi 1375. sz. tjkvben A + 1. rd. 3512. hrsz. a. foglalt ingatlan 10 kor. kikiáltási árban »Brádetul« orlati takaréék és hitelintézet végrehajtató kértére 1000 kor. és 200 kor. tőke, s jár. behajtása tekintetéből a fenti becsár mint kikiáltási ár mellett esetleg azon alól is, a becsár 10%-ának árverelni kívánók által előre készpénz vagy ovadékképes értékpapírok, avagy a bánatpénz lefizetését igazoló nyugtának a kiküldött kezéhez előre letétele mellett 1902. évi Augustus hó 13-ik napjának d. e. 9. orájakor a Veszény község hivatali helyiségében nyilvános árverésen el fog adatni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikikat szintén u. a. naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat szintén u. a. naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az 1881 december hó 6 án 39415 I. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a nagyszabeni kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

Kelt Nagyszabeben a kir. törvényszéknel mint telekktvnyi hatóságnál 1902 évi június hó 24 én.

Munteán,

kir. tövvsz. bír.

De vênzare

sunt în Sibiu
mai multe buți ou vin bun,
în cantități mai mari și mici, pe lângă
prețurile cele mai moderate.
Doritorii să se adreseze la admi-nistrațiunea „Tribunei”.

În librăria W. Krafft din Sibiu se află de vênzare următoarele:

Alexandri, Poesii: Doine, Lăcrimioare, Suvenire, Mărgăritare, Pasteluri, Legende, Ostași nostri, Altele	cor. 1.50
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare”	1.—
Articolul de lege XXI. și XXIII. ex 1886 despre Instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Articolul de lege XXII—1886 Despre comune	—30
Aghiazmat, cuprinzător de mai multe ritualuri și rugăciuni trebuincioase creștinilor la deosebite împrejurări din viață (București)	4.—
Băliș I., Pe sub Arini Poesii	1.—
Barciuan S. P. Dicționar rom.-germ. și germ.-rom. revizuit și completat de Dr. D. P. Barciuan. Partea I., română-germană	6.—
— Partea II., germană-română legat 9.40 broșurat	7.60
Barțiu George, Părți alese din Istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă, (3 vol.)	13.—
Boin Z., Cuvântări funebre și memoriale	8.—
Bolô Henry, Tragedia Calvarului, tradusă în românește de Membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain”	2.—
Bosco I. B., Florile durerii, tradusă din Bougand E.	1.—
Brăncuș N., Școalele din Blaj, studiu istoric	8.—
Bröte Dr. A., Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum etc., îndreptar practic pentru înființarea și conducerea avelora, după sistemul F. W. Raiffeisen	1.60
Bröte Eugen, Tineria vitelor	—24
— Trifoiul	—24
Buda Tit, Vieța sfinților	6.—
Bunea Dr. A., Din Istoria Românilor. Episc. Ioan Inoc. Klein (1728—1751). Blaj 1900	4.—
Butculescu N. Marin, Religie și știință, încercare critică de morală-socială	—75
Carmen Sylva, Novele, trad. de Ionescu-Gion	5.—
— Bate la ușă	2.—
— Versuri, trad. de A. Toma	3.—
Cămpian N., Monografia comunei Răhau	—50
Cincizeci de istorioare morale pentru băieți și băiețe de amicul pruncilor F. H. cu 6 chipuri colorate, în legătură frumoasă	1.—
Clemence R., Mandrin, căpitanul bandiților, o novelă interesantă, tradusă de N. Petrescu	1.—
Coșbuc G., Fire de Tort, versuri	2.50
— Sacotala, traducere liberă după Calidasa	5.—
— Balade și Idile	3.—
— Răsboiul nostru pentru neastinare	1.—
— Povestea unei Coroane de oțel	1.50
Costin I., Îndreptar pentru întemeierea băncilor rurale după sistemul F. W. Raiffeisen	1.20
— Manual de spirituri cu 36 figuri în text	—130
— Moara din Șilești, roman, tom. I.	2.—
Crăciun Victor, Novele și schițe. vol. I.—V. a Cristea, Proverbe	1.60
Dăianu Dr. E., Cronica anului 1848 p. I. (nr. 1—7 Martie—Septembrie)	3.60
Dante Alighieri, Divina comedie. Infernul, trad. de Ghe. Maria P. Chișin	6.—
— Purgatoriul, trad. de aceeași	7.50
Dău L., Străbunii, roman original	4.—
Densușian A., Valea vișetilor, cântec și epigramă	3.—
— Istoria limbii și literaturii române, Edițiunea II. broș.	4.50
— Optum, tragedie în 5 acte	1.50
Densușian O., Intre două lumi, dramă în 8 acte în versuri	2.75
Dinușeni, Alexandru Roman 1826—1897	—80
Dobrogeanu-Gherea, Literatură și știință, 2 volume	6.—
Dopp Elia, Comasările, îndreptar practic	—80
Doné Maria, lectură pentru tinerimea de secolul femeie	—40
Doné raporturi de prefecti roman din anul 848	—80
Lăpădat D., Escrierile de stil în școala pop.	—30
Dragosin Dr. J., Vivia sau biserica din cartacine, narare istorică	2.40

Desparțământul en detail:
Cel mai ieftin și mai bun isvor de cum-părare pentru mărfuri de
Băcănie, Coloniale și Textil.
Principiul întreprinderii:
Bun și ieftin!
Serviciu prompt, real și preventiv!

„CONCORDIA”
SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII
SIBIU
STRADA MĂCELARILOR Nr. 20.

Vinuri naturale
de masă și desert!
Toate soiurile de ape minerale
umplătură proaspătă!
Zăhar I-a rafinat
în piramide și bucăți cubice!
Fructe meridionale! Conserve!

Cafea neprăjită
20 de feluri!
Escelente cafele prăjite
în toate prețurile!
Făină eminentă
de Bănat!
Cele mai fine liqueururi!

Pânzeturi dela Schroll!
Broderii albe!
Tășături de casă indigene
și străine! 198 7—80
Chiffonuri și Inlets!
Toate soiurile de ață de croșetat și
bumbacuri de împletit!
Fețe de masă, pentru cafea etc. ect.

Esposiția Paris: Medalia de aur.
FERNOLENDT
Vacs de ghetes și păpuci,
cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea
de loc. — Înființat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.
216 3—52
Se capătă în toate locurile.

Cărți românești.

Duică G., Savitri, povestire indică din Mă-habarata	cor. —30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.60
Elefterescu Dr. Em., Predice ocazionale și funebre, tom. II.	3.50
Esarcu C., Petru Cerevel, Documente, descop.	—80
Freitag, Dare și Avere, roman 2 vol.	6.50
Gane N., Novele 3 vol. ediți nouă	6.—
Grigoriuza Em., Chipuri și graiuri din Bucovina	2.—
Grube A. W., Biografii romane, traduse de N. Petra-Petrescu	1.—
Hintescu I. C., Proverbele Românilor	—60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți prești	1.40
Kneipp Sebast., Cură de apă.	—
— Testamentul meu și conferințe publice, inventar necesar pentru vindecarea boalelor și conservarea sănătății 2 vol.	8.—
Lăzu G. N., Ultima Raze, Poesii	1.50
Lăgonari A. M. de, Pregătire la moarte adecă considerațiuni asupra maximelor eterne folosite de tătura pentru meditare și preoților spre a predică	1.60
Maier, Dr. George, prof. de agricultură.	—
Manual complet de agricultură rațională: P. I. Agrolgia sau agricultura generală	5.—
— II. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu fânatele și pășunile	8.—
— III. Zootechnia sau cultura vitelor, dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptărilor și cunoscătura lănei	8.—
— IV. Economia rurală sau organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici, cu 85 figuri	8.—
Măndrescu S. C., Elemente ungurești în limba română	3.—
Marian S. F., Nunta la Români, Studiu istorico-etnogr. compar.	8.—
— Tradițiuni populare române, cuprinzând: Stefan Vodă și Sahastar, Tolpa și Stefan Vodă, Stefan Vodă, Stefan Toma și Metropolitul Grimes, Feciorul Dedului	—30
Maurier G. din, Trilby, Roman în românește de Afân de la Tuscia	2.—
Miculescu G. T., Colecția de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriașii, meseriași și comercianți	1.—
Mihailu Traian, Adieri — Poesii	1.—
Mihălyi Dr., Diplome maramureșene din sec. XIV—XV. leg. 12 cor., broș.	10.—
Moldovan S., Teara Noastră, Descrierea părților Ardealului	2.—
— Zaranul și Munții Apuseni	2.—
Moldovan Margareta, Din tainele vieții, romane și schițe	2.—
Muntean M., Legea veterinară și boalele contagioase	—80
Mureșian Dr. S., Iconologia Creștină occidentală și orientală, cu 82 figuri în text	4.—
Negrescu C. D., Val. Dr. Despre friguri	—75
Negrutiu I. F., Manual de stilistică pentru clasice gimnasiale	2.60
— Stilistică practică pentru felul de epistole, petițiuni, acte și documente	—80
Nordan Max, Naționalitatea, studiu	—40
— Reprivire din Paradoxa sociologice	—40
— Nou Testament cu litere cirile	1.—
Ollanescu C. D., Ad Pisones (Ars Poetica)	2.—
Orășul București cu un plan și 6 ilustrațiuni. (Articol rețipărit din Encicl. rom.)	1.—
Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII din 1886)	—10
Păcășian T. V., Libertatea, traducere	2.—
— Principiile politice (după Dr. F. de Holtzendorff)	4.—
— Flori de toamnă, poesii	2.—
— Scopol în drept I.	8.—
— De pe la noi	2.—
— Judecătorile cu jurați	—80
— Buna chivernisală	—40

Pașcu I. C., Niță Dragă, Schiță din Vieța unui muncitor	cor. —50
Păpuș I. P., Cuvântări bisericești tom. I.	2.40
— opa Dr. G., Scrieri și vorbiri, culese apoi directe	2.—
Ponson de Terrail, Amor și dincolo de moment, novelă tradusă de N. F. Negrutiu	—50
Popovici-Barciuan, Gramatică germană teoretică practică pentru usul tinerimii române	2.80
Pop Rotegian, Inimioara, adică floarea poeziei naționale din cei mai buni scriitori români în usul tinerimii române.	—60
Proncu D. N., Arta de a se însura.	2.50
— Arta de a se mărita.	2.50
Răicu T., Studii Literare, Chestiuni literare istorice, filologice și artistice.	1.50
Ronard G., Este omul liber, trad. de Marian și Mous	1.50
Rusu V., Din trecutul Silvaniei, Legende, preț redus numai	—60
Rusu-Sirianu I., Moara din vale (8 nuvele)	1.40
Săineanu I., Dicționar universal al limbii române	7.50
Scene din Vieța Militară de N. St. u	—40
Scheffer R., Mizeria Regală I/II. broș.	—80
Secula Iudita n. Truța, Din vremuri apuse Severu Azent., Disertațiune Economică despre bunăstarea și folosale fărinei cernută cu ciurelul și cu stă rădă și despre zidirea Morilor	—10
Sima, Gr., Isvor de bunăstare sau mai multe sute de îndreptări și povești scurte și practice din economia de casă, grădinarie, igienă, economia de câmp și de vite, vieri, conservarea vinului, vinuri de poame, pomăriți albinării și alte multe terene de deprindere. Ediți. II.	1.—
Sima Gr. al lui Ion, Ardealul glumei sau 101 de Anecdote populare alese pe sprânceană și întocmite din glumele lui Nenea Stan, ce-și ride de toți.	—60
Simionu T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Simu R., Cartea stuparilor săteni cu mai multe ilustrații în text.	—70
— Monografia comunei Orlat.	—50
Slavici I., Ardealul, studiu istoric	—50
— Novele, vol. I. și II.	4.—
— Soll și Haben, chestiunea Ovireilor din România	1.50
— Vatra părăsită	1.50
Stamatii Căruș Const. Calidoscop literar. Fantastii, suveniri și episoade	3.—
Stăvri Artur. Poesii. 1888—1894	3.—
Stoenescu Th. M. Poesii	1.20
Stoica S., Higiena copilului dela naștere până la 7-lea an al etății.	—30
— Tractatul boalelor acute infectătoare.	—60
Stupariu N., Estras din regulamentul de exercițiu militar și din regulamentul serviciului	—60
Șulău Iosif St., „Din Memorialul lui”, Partea a VI-a 1899	2.40
Tolstoi, Prin ce viețuște omul	1.—
Urechia V. A., Frați cu Frați Români la Roma în Octomvrie 1899, Dare de seamă cu 28 ilustrațiuni	3.50
Velocanu Mihail, Meditațiuni spirituale pentru înaintarea creștinismului adevărat și a cultului de-zeeac de casă	—10
— Doctrina fetei/ri ilustrată prin sentințe filosofice culese din scrierile celor mai celebri filosofi antiți și moderni și un adaus Colecțiuni de 500 sentințe filosofice	1.—
— Educațiunea de școală și acasă, compusă după datele, cunoștințele și experiențele educatorilor celor mai probați	—40
— Întimplarea curioasă, comedie în trei acte, imitată din italienești	—40
Verne J., Castelul din Carpați, roman din vieța poporului românesc din Ardeal	1.60
Vilănuță Al., Dan, roman	2.—
Voniga D., Dor și Jale, poezii	2.40
Vuia Dr. G., Boalele Venerice	—50
— Higiena poporului cu privire la săteanul român	2.—
Xenopol A. D., Istoria Românilor din Dacia Traiană, 12 volume	12.—